

Výročná správa za účtovné obdobie k 31. 12. 2024

Obchodné meno (názov)

účtovnej jednotky: Poľnohospodárske družstvo "Čingov" Smižany

Sídlo: Tatranská 126, 053 11 Smižany

Vyhotovená dňa: 3.7.2025
Prerokovaná dňa: 4.7.2025

Podpis člena štatutárneho orgánu účtovnej
jednotky:

.....
Podpis osoby zodpovednej za vyhotovenie
výročnej správy:

.....

Správa o činnosti Poľnohospodárskeho družstva “Čingov“ Smižany, Tatranská
126, 053 11 Smižany IČO: 00 204 251

za rok 2024

Vážení družstevníci, družstevníčky, !

Dovoľte, aby som Vás aj ja v mojom mene privítal na našej Výročnej členskej schôdzi. Som rád, že sme dnes zišli v hojnom počte, a to aj napriek horúcemu letnému počasiu a nutnosti vykonávania poľných prác.

Na tejto výročnej členskej schôdzi budeme bilancovať rok 2024 ako druhý rok päťročného volebného obdobia.

Hneď na začiatku Vám vysvetlím aj dôvod konania výročnej členskej schôdze v tomto pre nás neobvyklom termíne.

Od jesene roka 2023 a počas roka 2024 sme začali ornú pôdu, užívanú našim družstvom, obhospodarovať bezorebne, so sejbou bezorebnými sejačkami do strniska alebo do medziplodín alebo len do plytko spracovanej pôdy, čo spadá pod tak zvané regeneratívne poľnohospodárstvo. Od uvedeného spôsobu užívania, si sľubujeme výraznú úsporu nákladov: na spracovanie pôdy, na hnojenie priemyselnými hnojivami, chemickú ochranu rastlín, na lepšie hospodárenie rastlín s vodou ako aj zdravšiu a živú pôdu, ktorú tu zanecháme pre ďalšie generácie. Využívaním sejby medziplodín v zime vymrzajúcich a nevymrzajúcich, sejby plodín do podrastu hlavných plodín pomáhamo lepšiemu zasakovaniu zrážkovej vody do pôdy, bránime nadmernému odparu čoraz vzácnejšej pôdnej vlhkosti, bránime veternej a vodnej erózii pôdy, umožňujeme zásobovanie pôdy organickou hmotou a viazanie dusíka cez hrčkotvorné baktérie bielkovinových plodín v pôde.

Na druhej strane je pravdou, že tento spôsob hospodárenia sa spája aj s nižšími hektárovými výnosmi, čo je negatívne.

Problémom je, že európska únia a náš štát v súčasnosti tento spôsob hospodárenia prispievajúci k trvalej udržateľnosti hospodárenia na pôde nijakým spôsobom neocenejú, čím mám na mysli neexistenciu podpôr, ktoré by motivovali k takémuto spôsobu hospodárenia.

Istou kompenzáciou sa doteraz javila a zatiaľ javí možnosť zapojiť sa do projektu Carboneg “Poľnohospodár“, čo sme so zhruba 77% nami užívanej ornej pôdy aj od jari roku 2023 urobili. Ide o náš záväzok k dlhodobej sekvestracii uhlíka v pôde a záväzok firmy Carboneg ako sprostredkovateľa sprostredkovať odborné znalosti ako aj primeranú kompenzáciu vyplácanú nám za dlhodobé ukladanie uhlíka v pôde.

Na vysvetlenie: sú priemyselné fabriky, ktoré uhlík v podobe CO₂ vypúšťajú do ovzdušia a za to platia tzv. emisné poplatky, a na druhej strane sú podniky ako je naše družstvo, ktoré tento vzdušný uhlík dokážu zmenou hospodárenia na pôde sekvestrovať, čiže viazať tento vzdušný uhlík v pôde. A za to dostávajú kompenzáciu z peňazí vybraných z poplatkov od priemyselných fabriek za vypúšťaný uhlík do ovzdušia. Do rovnice výpočtu takej kompenzácie vstupuje množstvo uhlíka, ktoré za jeden rok v pôde uložíme, výška kompenzácie za každú tonu atmosférického CO₂ zachyteného vo forme uhlíka v pôde, koeficient podľa štátu pôvodu uhlíkového kreditu platný v danom roku a index regeneratívnej praxe.

Podľa výsledkov za rok 2024 by naše družstvo mohlo dostať celkovú kompenzáciu od firmy Carboneg od 100 000,- Eur až do 400 000,- EUR, vyplatenú pomerom: 80% po skončení meraného roku a 20% po piatich rokoch regeneratívneho hospodárenia. Na konečné výsledky meraní a určenie výšky kompenzácie sme čakali doteraz a preto sme odkladali uzavretie účtovníctva za rok 2024, keďže sa javí, že výška kompenzácie by mala byť významnou sumou, ktorá hospodársky výsledok za rok 2024 môže ovplyvniť. Žiaľ do dneška presnú sumu výšky kompenzácie nepoznáme a podľa emailových vyjadrení zástupcov spoločnosti Carboneg Group s.r.o. je nateraz známy len výplatný termín kompenzácie za rok 2024 a to do 31.3.2026.

Nakoľko daňové priznanie k dani z príjmov právnických osôb za rok 2024 sme museli podať do 30.6.2025, nemohli sme ďalej odkladať uzavretie účtovníctva za rok 2024 a po dohode s pánom audítorom Ing.

Štelbackým, sme do výnosov z kompenzácie za ukladanie uhlíka do pôdy za rok 2024 uviedli 0,00 EUR, čo nám vôbec nepomohlo v zlepšení nepriaznivého hospodárskeho výsledku z rok 2024. Ak nám kompenzácia bude v nasledujúcom období priznaná, čo očakávame, zaúčtujeme ju do výnosov roka 2025.

V mene predstavenstva družstva mi dovoľte zbilancovať posledný rok 2024 alebo 67. rok od založenia družstva.

Rok 2024 bol zároveň druhým rokom , kedy sa začala uplatňovať nová Spoločná agrárna politika Európskej únie plánovacieho obdobia 2023-2027.

Vedenie družstva malo a má pred sebou úlohu pretaviť každoročne aktualizované predpisy pri hospodárení družstva do praxe.

Predstavenstvo družstva pracovalo v zložení :

- predseda PD - *Ing. Rudolf Uhliar*
- podpredseda - *Ing. Ľuboš Bajtoš*
- členovia : *Ing. Róbert Pukluš, pán Peter Šuhajda, pani Mária Rerková*

Kontrolná komisia :

- predseda - *Ing. Štefan Zekucia*
- členovia - *Mgr. Ján Račko*
- *pán Jozef Strela*

Predstavenstvo, ktorého správu Vám dnes predkladám zasadalo v roku 2024 celkom 11 krát.

Úlohy, ktoré predstavenstvo schválilo vo forme uznesení sme prenášali do práce vedenia a celej činnosti družstva.

Vedenie pracovalo v zložení :

- Ing. Rudolf Uhliar – predseda družstva a hlavný ekonóm
- Ing. Ľuboš Bajtoš – podpredseda a vedúci úseku technických služieb
- Bc. Lukáš Bajtoš – vedúci úseku RV
- Ing. Róbert Pukluš – vedúci úseku ŽV

Priemerný počet pracovníkov v hlavnom prac. pomere: 86
s dohodármi a brigádnikmi – 106

Priemerná mesačná mzda za rok 2024 s naturáliami bola na úrovni – 1446,- €, čo je takmer úroveň priemeru Slovenska (1524,-EUR zdroj ŠÚ SR) a o 274 EUR vyššia priemerná mzda oproti priemernej mzde v poľnohospodárstve v roku 2024 (1172,- EUR zdroj ŠÚ SR).

Družstvo taktiež priplácalo príspevky na dôchodkové poistenie v III. pilieri vo výške 12456,64 € .

Počet členov družstva k dnešnému dňu rokovania členskej schôdze je : 267 členov.

Výmera obhospodarovanej poľnohospodárskych pozemkov v roku 2024 bola – 1.822 ha
orná pôda : 1.275 ha
lúky a pasienky : 547 ha

Evidujeme 1565 nájomných zmlúv na pôdu a reálne 406 majiteľov DPL.

Družstvo stále vykupuje DPL hlavne od oprávnených osôb, ale aj od členov družstva. Pri spätnom odkupe DPL platíme aj všetky bankové poplatky súvisiace s prevodom a jeden poplatok za vedenie účtu majiteľa DPL max. do výšky 14,4 EUR.

Plánujeme znovu osloviť aj členov, hlavne z radov nepracujúcich, aby nám odpredali ZČV. Týka sa to hlavne tých členov, ktorí sa pravidelne nezúčastňujú konania výročnej členskej schôdze.

Rok 2024 bol opäť veľmi náročný:

Politická nestabilita bola na celom svete. Neustále prebieha vojna medzi Ruskom a Ukrajinou, ale prebieha aj množstvo iných vojen v rástane obchodných a vojenských konfliktov na Blízkom východe či v Afrike, čo ekonomicky oslabovalo celosvetovú ekonomiku vrátane tej našej. Slabší hospodársky rast krajín, a prázdne štátne pokladnice nútili škrtať výdavky vlád a na druhej strane zvyšovať daňové zaťaženie podnikateľov i fyzických osôb, čo sa začína prejavovať v nižšej spotrebe, v nižšej ochote a schopnosti firiem investovať do výroby a zamestnávať ľudí.

Prísne podmienky hospodárenia na pôde a dotačné pravidlá nám vyberali viac peňazí z nášho vrecka v záujme splniť tieto podmienky a teda viac finančných prostriedkov žiaľ neprinášali. Potešiteľné bolo vyplatenie väčšiny priamych platieb Pôdohospodárskou platobnou agentúrou do 19.12.2024, čo bolo prvýkrát po dvoch rokoch 2022 a 2023 keď sme vyplatenie platieb zažili s oneskorením troch až šiestich mesiacov. Zároveň nám pomohli aj dotácie vyplatené z tzv. dočasného krízového rámca 2.1 z dôvodu agresie Ruska voči Ukrajine pre RV, ŽV a na zníženie odvodov spolu v sume takmer 160.000,- EUR.

Nestabilný vývoj a priebeh počasia počas ročných období sa niesol v duchu extrémov spojených s klimatickými zmenami, na ktoré si žiaľ, ako nás upozorňujú meteorológovia, budeme musieť zvyknúť. Tie sme vlní cítili aj u nás a uplynulý rok prekonal rok 2023 a bol jeden z najteplejších ak nie najteplejší v histórii meraní. Množstvo zrážok, ale hlavne nerovnomerné rozloženie zrážok od zimy 2023 do zimy 2024 nás tiež netešili. Veď si zoberme len minulé jeseň, keď od pol septembra takmer 3 mesiace vôbec nepršalo.

V roku 2024 zaznamenali obyvatelia stabilizáciu cien potravín v Slovenskej ekonomike.

Na strane vstupov do výroby sme však my zažili: zvyšovanie cien osív, sadív, chemických ochranných prostriedkov. Ceny energií nám našťastie výrazne poklesli. Cena nafty bola na úrovni roka 2023. Ceny priemyselných hnojív klesali, ale my sme museli spotrebovať 100 ton liadku v cene 856,- EUR/t z roka 2023, aj keď v roku 2024 na jar bola cena liadku okolo 320,- EUR/t, do čoho nás dotlačil dodávateľ ACHP a.s. Levice, keď sme v roku 2023 neodobrali kvôli vysokej cene 200 ton liadku, ale len polovicu.

Na druhej strane sme na strane výstupov zaznamenali stále nízke ceny poľnohospodárskych komodít (teda všetkých obilnín aj repky), stabilné resp. mierne vyššie ceny špeciálnych plodín. Ceny jatočných ošípaných boli na nižšej úrovni. Ceny jatočných zvierat HD postupne rástli. Nespokojní sme však boli s cenou surového kravského mlieka, ktorá za celý rok dosiahla výšku len 0,434 EUR/l.

Kvôli veľkým výkyvom cien v nákladoch i pri odbyte produkcie a kvôli neistote vývoja trhov sme pokračovali v prerušení objednávaní vstupov do výroby a s kontraháciou odbytu našej produkcie dopredu, keďže tento prístup už skôr prestal prinášať ovocie a museli sme nakupovať a predávať za ceny, ktoré v danom čase na trhu boli.

Popri vplyvoch politiky, trhu, počasia a iných faktoroch významne vplýva na hospodárenie nášho družstva produktivita našej práce. Platí, že všetko je o ľuďoch. Výsledky nášho hospodárenia sú odrazom pracovného nasadenia nás zamestnancov v práci. Žiaľ aj napriek tomu, že sme akceptovali aj v roku 2024 rast priemerných osobných nákladov a teda aj miezd v priemere o 8,6% (t.j. +158.198,- EUR) (čo je takmer úroveň inflácie roku 2023 v SR) a dnes sme, ako som už povedal, s cenou práce takmer na úrovni národného hospodárstva, v produktivite práce sme žiaľ poklesli (produkcia družstva klesla o 527.643,- EUR).

Za naše družstvo vypichnem konkrétne čísla v týchto nákladoch:

- vysoký rast osobných nákladov som spomenul už pred chvíľou,
- spotreba nakúpených osív nám klesla o 15.907,- EUR (-10,5%),
- za priemyselné hnojivá sme zaplatili o 87.872,- EUR menej (-34%),
- za el. energiu a plyn sme tiež dodávateľom uhradili o 83.391,- EUR menej (-34%),
- spotreba nakúpených krmív klesla o 24.663,- EUR (-6,7%),
- spotreba PHM a mazadiel klesla o 33.734,- EUR (-12,7%),
- spotreba chemických ochranných prostriedkov klesla o 21.393,- EUR (-20,2%),
- spotreba náhradných dielov stúpla o 24.149,- EUR (+18,2%),
- spotreba materiálu na výrobu krmív stúpla o 39.466,- EUR (+14,8%),
- spotreba materiálu k výrobe na bitútku klesla o 33.644,- EUR (-44,1%),
- náklady na opravy a údržbu strojov stúpili o 29.691,- EUR, (+81,6%)

- plemenárske služby stúpili o 18.957,- EUR (+78,7%),
- veterinárne služby vzrástli o 22.778,- EUR (+39,4%),
- dane a poplatky vzrástli o 32.948,- EUR, (+111,1%)
- odpisy dlhodobého hmotného majetku vzrástli o 15.735,- EUR (+2,9%),
- platené úroky vzrástli o 52.117,- EUR (+113%),
- celodružstevná réžia stúpila o 82.488,- EUR (+17,9%),

Celkové náklady sa nám tak za rok 2024 podarilo znížiť o 113.918,- EUR čo môžeme hodnotiť kladne.

Problémom sú však celkové výnosy, ktoré nám výrazne klesli o 359.538,- EUR.

Z toho:

- tržby za vlastné výrobky klesli o 201.029,- EUR (-8,5%),
- tržby za práce a služby a tovar ostali takmer na úrovni roka 2023,
- tržby z nájomného nám vzrástli o 19.862,- EUR (+10,6%),
- tržby z predaja HIM a materiálu klesli o 183.105,- EUR (-52,2%), (už nebol predaj pozemkov pre ŽSR)
- priame platby a dotácie sme dostali v sume o 66.195,- EUR vyššie (+5,6%),
- vzrástla aj nedokončená výroba celkom o 61.022,- EUR (+20,8%),
- aktivácia stúpila o 121.001,- EUR (+22,4%),
- produkcia nám však klesla o závažných 527.643,- EUR.

Kvôli rapidnému poklesu produkcie nám samozrejme výrazne klesli aj tržby, keď sme samozrejme nemohli predat' to, čo sme nevyrobili. Pritom aj výkupné ceny obilia a repky boli v SR na nízkej úrovni, keď repka sa vykupovala za 438,- EUR/t, čo je len o 31,- EUR/t vyššia cena ako v roku 2023. Kŕmne a potravinárske obilie sa vykupovalo v cenách od 150,- do 220,- EUR/tonu, pritom naše celkové výrobné náklady na tonu obilia boli v roku 2024 na úrovni 295,4 EUR/tonu, čo je veľmi negatívne. Doteraz ako som už povedal v úvode nepoznáme ani sumu kompenzácie od „Carbongu“, ktorá by nám výrazne pomohla zlepšiť našu ekonomickú bilanciu za uplynulý rok.

Hospodársky výsledok za rok 2024, ktorý sme zaknihovali, je tak žiaľ strata vo výške -421.374,- EUR.

I. Vývoj a stav finančného hospodárenia

1. Výsledky rastlinnej výroby

Úrody hlavných plodín dosiahnuté z 1ha

PLODINA	priemerná úroda v tonách/ha							
	rok 2017	rok 2018	rok 2019	rok 2020	rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024
Pšenica ozimná	5,15	5,26	4,76	4,53	5,31	4,90	5,56	4,14
Pšenica jarná	5,58	4,89	4,73	-	3,70	2,11	-	3,79
Raž	-	-	-	3,9	-	-	3,15	-
Jačmeň ozimný	5,05	4,12	4,89	5,86	6,41	6,95	4,70	2,38
Jačmeň jarný	5,00	4,15	4,64	4,40	4,87	3,76	3,76	3,43
Ovos	-	-	-	2,79	3,02	-	1,63	3,04
Obilniny spolu							4,7	3,48
Rasca	0,76	0,71	-	-	-	0,09	0,73	0,86
Slničnica jarná	-	2,37	1,14	-	-	-	-	-
Bôb	3,32	3,22	2,87	2,47	1,80	-	-	2,13
Red'kev olejná	-	-	-	-	0,87	0,74	0,59	0,53
Repka ozimná	3,01	3,73	2,74	3,36	3,23	3,15	3,43	2,42
Vika siata	-	-	-	-	-	-	1,47	0,68
Ďatelina purpurová	-	-	-	-	0,66	1,15	0,94	0,71
Hrach siaty-Peluška	2,51	1,56	2,02	2,47	1,36	1,44	2,16	0,12

Hrach siaty-ozimný								1,47
Zemiaky	18,84	20,21	11,23	10,10	20,55	5,51	15,05	8,22
Lupina	1,62	1,07	1,73	1,49	-	-	-	-
Kukurica na siláž	41,19	33,70	34,22	56,24	43,00	25,48	32,38	33,01
Lucerna	38,30	24,08	39,81	32,53	24,15	26,54	45,71	29,29
Ďatelina	25,71	16,01	24,56	21,06	21,12	11,71	44,41	27,58
Ďatelinotrávne miešanky	12,85	12,38	22,04	18,33	14,41	6,95	40,5	15,77
Tráva – Kostravovec (na semeno)	-	-	-	-	0,72	0,24	0,75	0,89
Pestrec mariánsky	0,23	1,51	0,56	1,17	1,30	0,52	-	0,29
Pohánka	1,74	1,38	1	0,81	0,78	0,89	0,78	0,61
Lúky	8,75	8,04	6,85	7,62	8,50	4,62	9,09	8,82
Pasienky	7,17	7,08	6,55	9,33	9,27	8,62	10,68	11,63

Vlastné náklady v EUR vynaložené na 1 tonu výrobkov rastlinnej výroby

VÝROBOK RV	vlastné náklady v EUR/t							
	rok 2017	rok 2018	rok 2019	rok 2020	rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024
Pšenica ozimná	184,6	148,0	167,3	197,7	160,9	82,1	224,2	278,4
Pšenica jarná	118,3	157,1	272,6	-	217,7	235,2	-	269,2
Ďatelina purpurová	-	-	-	-	-	159,3	568,7	683,6
Jačmeň ozimný	110,0	148,2	179,5	129,9	130,3	54,9	173,6	276,4
Jačmeň jarný	391,8	288,4	262,8	249,3	232,5	153,3	340,4	406,1
Ovos	-	-	-	248,3	104,5	-	383,2	217,9
Raž	-	-	-	-	-	-	217,4	-
Red'kev olejná	-	-	-	-	490,7	549,3	1198,8	1860,4
Bôb	165,3	209,5	392,6	290,7	716,2	-	-	211,5
Pohánka	301,4	502,4	268,1	802,0	779,8	118,3	1750,7	825,6
Rasca (2016,2021 na zeleno, 2017,2018,2022,2023 na semeno)	35,2	346,9	-	23,8	-	1557,3	851,4	439,7
Repka ozimná	256,6	318,7	439,7	419,6	458,4	412,9	503,2	653,6
Trávy	-	-	-	-	-	11,7	17,4	9,0
Horčica	586,6	759,3	1461,2	2913,7	-	-	-	1527,3
Hrach ozimný								292,5
Hrach siaty-Peluška	150,1	348,5	462,4	295,12	699,2	268,1	251,1	3838,7
Zemiaky	244,0	441,1	365,0	653,8	242,5	1273,5	538,6	959,8
Lupina	511,9	2861,9	181,3	381,0	-	-	-	-
Vika jarná							497,7	2655,9
Kukurica na siláž	23,1	35,6	26,4	20,6	27,4	35,1	42,6	37
Lucerna	6,5	11,0	10,7	10,7	18,2	16	17,4	32
Ďatelina	8,1	10,6	5,0	22,3	47,2	39,7	13,9	16
Strukovinovo-obilné miešanky	-	-	-	-	-	-	52,4	19,2
Ďatelinotrávne miešanky	38,6	8,8	8,5	7,8	8,7	-	-	-
Tráva na semeno – Mätonoh, Timotejka, Kostravovec	827,3	1100,2	4044,4	-	-	70,2	64,4	50,3
Pestrec mariánsky	3282,6	734,1	874,2	529,9	845,8	299,5	-	4733,9
Lúky	13,6	16,7	13,6	24,1	18,6	26,5	21,3	27,3
Pasienky	8,2	16,1	12,5	14,4	16,8	6,5	9,1	15,7

S úrodami obilnín (medziročne -26%), niektorých strukovín (medziročne až -90%) i špeciálnych plodín v RV s výnimkou kostravovca a rasce v uplynulej sezóne nie sme vôbec spokojní, aj keď je pravda že v celej republike bola priemerná úroda hustosiatych obilnín medziročne o 10 až 14% nižšia. Úrody krmovín z ornej pôdy boli medziročne nižšie, ale kvalita bola vyššia, čo oceňuje hlavne živočíšna výroba. Úroda zelenej hmoty z lúk a pasienkov bola medziročne na prijateľnej úrovni. Z nízkych úrod pramenia žiaľ aj už spomenuté nízke tržby za výroby z rastlinnej výroby medziročne -41,7% (-186.212,- EUR).

HV strediska : po započítaní dotácií je symbolický zisk: + 9.760,- €
 2022 + 511.838 €
 2023 +142.770 €

2. Výsledky živočíšnej výroby

Stavy hospodárskych zvierat a ich úžitkovosť k 31.12.2024.

DRUH ZVIERAT	ROK 2017	ROK 2018	ROK 2019	ROK 2020	ROK 2021	ROK 2022	ROK 2023	ROK 2024
Dojnice	451 ks	481 ks	510 ks	518 ks	418 ks	406 ks	391 ks	377 ks
- ročná dojnosť	4882 l/ks/rok	5384 l/ks/rok	5690 l/ks/rok	5427 l/ks/rok	5113 l/ks/rok	6098 l/ks/rok	6215 l/ks/rok	6335 l/ks/rok
- denná dojnosť	13,37 l/ks/deň	14,74 l/ks/deň	15,61 l/ks/deň	14,84 l/ks/deň	14,02 l/ks/deň	16,71 l/ks/deň	17,03 l/ks/deň	17,38 l/ks/deň
Kravy bez trhovej produkcie mlieka	23 ks	34 ks	57 ks	76 ks	81 ks	66 ks	66 ks	64 ks
Teľatá do 3 mes.	120 ks	96 ks	123 ks	121 ks	98 ks	94 ks	105 ks	70 ks
- hmotnostné prírastky	0,73 kg/deň	0,72 kg/deň	0,78 kg/deň	0,79 kg/deň	0,84 kg/deň	0,7324 kg/deň	0,741 kg/deň	0,706 kg/deň
Jalovice od 4.mes. až do 2 rokov +teľné	410 ks	393 ks	466 ks	489 ks	510 ks	449 ks	424 ks	377 ks
-hmotnostný prírastok	0,73 kg/deň	0,73 kg/deň	0,72 kg/deň	0,74 kg/deň	0,83 kg/deň	0,6477 kg/deň	0,64 kg/deň	0,657 kg/deň
Prasnice	171 ks	156 ks	172 ks	165 ks	160 ks	141 ks	137 ks	155 ks
Odstav prasiat/ prasnica/ rok	17,53 ks	19,90 ks	17,60 ks	17,72 ks	17,55 ks	19,79 ks	19,96 ks	21,11 ks
Výkrmové ošípané	832 ks	884 ks	784 ks	745 ks	802 ks	628 ks	533 ks	525 ks
-hmotnostný prírastok	0,70 kg/deň	0,73 kg/deň	0,69 kg/deň	0,72 kg/deň	0,70 kg/deň	0,7534 kg/deň	0,7497 kg/deň	0,7688 kg/deň
Predvýkrm ošípaných	815 ks	565 ks	593 ks	541 ks	654 ks	544 ks	631 ks	681 ks
-hmotnostný prírastok	0,59 kg/deň	0,60 kg/deň	0,58 kg/deň	0,578 kg/deň	0,46 kg/deň	0,5197 kg/deň	0,5129 kg/deň	0,5656 kg/deň

Stavy hovädzieho dobytku sú o 97 ks nižšie oproti roku 2023, z toho je o 79 ks menej dojníc. Posledný kvartál roka 2024 sme totiž zvažovali, či neukončíme produkciu surového kravského mlieka a teda chov dojníc. S mliekovou úžitkovosťou dojníc, sme stagnovali a boli sme na konci rebríčka vo výške priemernej úžitkovosti v SR. Problémy sme mali aj s vysokými úhynmi a slabými prírastkami teľiat. To všetko hlavne kvôli ľudskému faktoru, keďže produktivita a kvalita vykonanej práce pri existujúcich ošetrovateľoch a niektorých dojičkách boli poväčšine nedostatočné. Dodnes pláži, že zohnať zodpovedného zamestnanca do živočíšnej výroby je obrovský, takmer neriešiteľný problém.

Zvýšili sme však stavy ošípaných o 163 ks. Taktiež nám narástol počet odchovaných odstavciat na prasnica, na druhej strane stále bojujeme s vysokými úhynmi odstavciat v predvýkrmoch. Mierne zlepšenie evidujeme v prírastkoch a konverzii v predvýkrme a výkrme ošípaných.

Celkovo sme vyrobili 2 mil. 470 tis. litrov a dodali 2 mil. 380 tis. litrov mlieka na trh, čo je o 46 tis. litrov mlieka menej avšak s nižším priemerným denným počtom chovaných dojníc o 14 ks.

Výroba hovädzieho mäsa za rok 2024	123 t (2023: 121 t)
Výroba mäsa ošípaných za rok 2024	278 t (2023: 241 t)

Z hľadiska výkonov a tržieb je tento úsek najväčší a teda aj najviac ovplyvňuje HV celého družstva. Žiaľ v roku 2024 nám poklesli tržby za výrobky o 4,1% (-54.118,- EUR), na druhej strane mierne vzrástli tržby za služby a z predaja vyradených dojníc o 17.203,- EUR, čo ale nestačilo na vykrytie rýchlejšie rastúcich nákladov. Pritom nám výkupná cena mlieka medziročne poklesla o 3 eurocenty za liter na necelých 43,4 eurocent a mierne klesla aj výkupná cena ošípaných o 8 eurocentov za kilogram živej váhy na 1,74 EUR/kg.

Takmer stabilné boli ceny teliat, jalovic a prasníc. Potešil nás nárast ceny vyradených dojníc a prasiatok na ďalší chov.

Náklady na liter mlieka boli na úrovni takmer 62 eurocentov a náklady na kilogram prírastku vo výkrme ošípaných boli na úrovni 1,98 EUR/kg.

Chov HD nám za minulý rok po započítaní dotácií a podpôr skončil v strate takmer -494 tis. EUR.

Chov ošípaných za uplynulý rok po započítaní dotácií a podpôr skončil v zisku takmer 209 tis. EUR.

Bez adekvátnych podpôr od štátu bude chov HD a výroba mlieka stále stratová. Zároveň ak sa nám nepodari vylepšiť produktivitu a kvalitu práce zamestnancov hlavne v chove HD, ale i produktivitu a kvalitu práce RV pri produkcii dostatku kvalitných krmív bude otázkou času, kedy budeme musieť ukončiť chov dojníc a produkciu mlieka a prepustiť možno aj 25 zamestnancov.

HV strediska po započítaní dotácii je strata : - 284.605 €

- 124.371 €/2023

- 88.877 €/2022

3. Úsek T S

Zahŕňa práce dielní, nákladnej autodopravy, traktorov a práce pri stavbe a údržbe budov.

Pracuje predovšetkým ako obslužné stredisko úsekov RV a ŽV. Služby pre cudzích sú hlavne v podobe vývozu kontajnerov pre obce, firmy aj fyzické osoby a odvoz odpadových vôd pre lupienkareň, podniky i občanov. V rámci možností realizujeme aj traktorové práce s rôznymi strojmi pre poľnohospodárov v okolí.

HV za rok 2024: strata - 173.575 €

(2022 / -347.638 €).

(2023 / -143.151 €).

Uvedená strata z hospodárenia tohto úseku, je nepriamo stratou hlavne úsekov ŽV a RV, ale aj iných stredísk a vyplýva z nízko určených sadzieb za práce pre spomenuté úseky.

4. Bitúnok

Za rok 2024 evidujeme vyššiu produkciu na bitúnku, aj keď ekonomicky, hlavne kvôli vyšším osobným nákladom, vyššej hodnote služieb od iných stredísk a stagnujúcim cenám mäsa a mäsových výrobkov je na tom toto stredisko medziročne horšie.

V rámci bitúnku porážame výlučne náš hovädzí dobytok a naše ošípané. Predávame len čerstvé mäso a výrobky. Takto čerstvé mäso výrobky s takmer nulovou uhlíkovou stopou nedokáže ponúknuť žiadny mäso predajca v okolí. V supermarketoch nám predávajú mäso z dovozu z Európskej únie ba aj z Južnej Ameriky, pričom takýto tovar precestuje často tisíce kilometrov a mäsové výrobky spracovatelia bežne vyrábajú zo zmrazeného mäsa a rôznych doplnkových rastlinných surovín. Sóju ani múku v našej výrobe na bitúnku nikdy nenájdete, a teda naše výrobky sú naozaj tradičné, mäsové, čerstvé a chutné.

Na bitúnku sme vlni zaznamenali mierne vyššiu produkciu, nižšie ceny ošípaných, na druhej strane sme nemenili ceny mäsa a výrobkov, rástli nám mzdové náklady, odpisy a služby iných stredísk (hlavne v súvislosti s realizáciou projektu) a tak je na tom toto stredisko medziročne ekonomicky horšie.

Hospodársky výsledok za rok 2024 je strata - 24.458 €.

5. Závodná kuchyňa

V nej pripravovali a pripravujú naše kolegyně denne do 300 obedov hlavne pre našich zamestnancov dôchodcov, ale i pre zmluvných odberateľov stravy (Noves okná, Kovožber, Bytové družstvo, AGA priemyselný park, a mnohých ďalších). Taktiež sme v roku 2024 dodávali celodennú stravu (vrátane leta a mnohých víkendov) pre Centrum účelových zariadení Bratislava– stredisko Novoveská resp. Predná Huta.

Vďaka vyšším tržbám za obedy a poklesu materiálových nákladov toto stredisko dosiahlo zisk: + 22.697 EUR.

(2023 / + 19.923 €)

(2022 / -5.465 €)

6. Zemiakareň, sklad a VKZ,

- sú strediská, ktoré sme z časti prenajímali, ale slúžili aj pre vlastnú potrebu.

výrobňa krmív:	- 246 €
centrálny sklad	- 12.255 €
zemiakareň	+ 41.556 €

7. Ostatné strediská:

- pekáreň, Mathov dom, bývalé šicie dielne Sp. Tomášovce, ktoré už v prenájme veľkú časť roka neboli, nakoľko firma Benesport ukončila výrobu a predaj odevov. Prevádzkovali sme vo vlastnej réžii aj dve mäsopredajne v Smižanoch a v Spišských Tomášovciach.

Výsledok hospodárenia týchto stredísk spolu za rok 2024 je mierna strata -5.502 €.

Snažíme sa prenajímať všetky nami nevyužívané, voľné, nebytové, výrobné, skladovacie a obchodné priestory v hospodárskych dvoroch a budovách, družstva, o ktoré je záujem zvonku.

Za minulý rok sme utrhli z prenájmov: 207.423 EUR

(v r. 2022: 157.467 EUR)

(v r. 2023: 187.561 EUR)

8. Stav majetku a záväzkov k 31.12.2024 je 6.028.294,00 EUR.

9. Výsledok hospodárenia (zisk +, strata -) dosiahnutý podľa úsekov a stredísk v EUR

	ROK 2017 V EUR	ROK 2018 V EUR	ROK 2019 V EUR	ROK 2020 V EUR	ROK 2021 V EUR	ROK 2022 V EUR	ROK 2023 V EUR	ROK 2024 V EUR
Úsek RV	+260.729	+167.158	+126.860	+139.084	+238.656	+511.838	+142.770	+9.760
Úsek ŽV	-65.412	-69.797	-104.300	-282.586	-277.767	-88.877	-124.371	-284.605
Úsek TS (dielne, vlast. stavby, nákl. autodoprava)	-83.556	-296.692	-231.724	-137.024	+91.801	-342.504	-143.151	-173.575
Bitúnok	-37.082	-32.655	-59.231	+22.799	+6.973	-4.723	-21.552	-24.458
Závodná kuchyňa	-13.869	-12.785	-12.899	-11.806	-7.495	-5.465	+19.923	+22.697
Zemiakareň, sklad a výr. krm. zmesí	-51.505	-38.858	-36.611	-14.952	-18.536	-8.288	-22.211	+29.067
Ostatné strediská	-7.244	+16.626	-15.073	-12.895	-10.074	-29.321	-27.162	-260
Celkový výsledok hospodárenia družstva	+2.062	-267.003	-332.992	-297.455	+23.559	+32.660	-175.754	-421.374

10. Výsledky finančného hospodárenia

TRŽBY A VÝNOSY POĎEA ČINNOSTÍ V EUR	ROK 2017	ROK 2018	ROK 2019	ROK 2020	ROK 2021	ROK 2022	ROK 2023	ROK 2024
Tržby RV	430614	548176	481375	434015	548040	557189	462870	275368
Tržby ŽV	900686	955704	1034919	949950	958665	1399064	1335385	1287729
-z toho za surové kravské mlieko	678625	767115	822117	776676	710848	1073212	1144897	1073161
Ostatné tržby za vlastné výrobky a služby	895972	966486	954377	1048928	834506	869100	983047	1017767
Tržby za tovar	52506	56511	57804	77525	69265	218825	291362	290820
Tržby za predaný dlhod. majetok materiál a	216773	129625	78697	99884	126486	287765	350497	167392
Tržby spolu	2496551	2656502	2607172	2610302	2709640	3489410	3423161	3039076
Výnosy celkom	9454807	9462023	9790879	10188817	10550151	11982682	12448960	12089422

NÁKLADY PODĽA DRUHOV A ČINNOSTÍ V EUR	ROK 2017	ROK 2018	ROK 2019	ROK 2020	ROK 2021	ROK 2022	ROK 2023	ROK 2024
Materiálové výrob. náklady a z toho:	3902674	4071738	4227500	4359563	4243034	5132518	5573334	5243269
-spotreba osív a sadív	109294	83384	122679	118303	147125	183551	198775	170787
- z toho nákupných	81129	62277	97140	81320	117428	134552	151073	135169
-spotreba hnojív	188804	177169	177418	184352	164447	220186	332417	285614
- z toho nákupných	80489	85800	93697	103352	77817	126789	258881	171009
-spotreba krmív	1084428	1183834	1180799	1191883	1212634	1457944	1421939	1445790
- z toho nákupných	229658	273625	241410	281037	303647	372515	368402	343739
-spotreba iného materiálu	886418	939648	1081401	1066188	977357	1268182	1223116	1199589
z toho - PHM a mazadlá	185401	202758	217486	205035	232550	278344	265905	232171
- chemic. prípravky	137513	152711	160526	161291	141273	154509	105727	84334
- lieky a dezinfekč. prípravky	23857	29235	30808	30661	22125	29138	27366	33527
- staveb. materiál	4921	14834	8991	42790	47494	42597	44077	44897
- náhrad. diely	90712	84295	76905	117697	93423	112457	132329	156478
- ostatný materiál	110260	94426	134986	92240	91822	178761	155665	160298
- materiál na výrobu krmív	185318	201793	287255	267533	211330	304115	266775	306241
- potraviny	96964	92567	101181	96158	96631	116653	138267	131614
- ostat. drobný hmot. majetok	8603	14972	4643	8316	6556	15281	10695	7363
-spotreba energií	129089	130488	123868	143772	139874	125507	245715	162324
Spotreba a úbytky vl. výrob. a zvierat	2140753	2134654	2189948	2216946	2157886	2467857	2642505	2472480
-náklady na opravy a údržbu	49643	115721	65278	104376	54002	96786	71749	96364
-služby spolu	230449	250798	257614	268864	330153	328039	339765	387523
-náklady na predaný tovar	46529	49869	51123	67925	60939	183065	240506	236886
Osobné náklady celkom	1150492	1191278	1290642	1358981	1466195	1682702	1830327	1988525
Náklady na predaj vlast. výrobkov	1736871	1931985	1908152	1881105	1900503	2055751	1888353	1720217
Dane a poplatky	53067	80454	63750	59395	52354	41761	29664	62612
Iné prevádzkové náklady	139280	63127	75654	83397	105571	118419	130130	116371
Odpisy HIM a NIM	629246	610730	616372	572043	507873	512683	537001	552736
Finanč. náklady	68394	66619	66287	67201	70359	83705	104300	102514
Vnútro podnikové náklady	1315456	1249903	1379618	1579664	1617526	1761642	2069743	2180202
Celodružstevná réžia	457359	459340	495587	524923	563177	560841	461862	544350
Náklady celkom	9452745	9729026	10123871	10486272	10526592	11950022	12624714	12510796

11. Obstaranie dlhodobého majetku

V roku 2024 sme veľa práce a finančných prostriedkov investovali do dokončenia opravy silážneho žľabu v Smižanoch, do vybudovania nových obilných síl až na 1420 ton pšenice, do autonómneho ovládania 6 traktorov v RV, do kúpy automobilov i do ďalších budov, strojov a technológií spojených s realizáciou projektových podpôr s PPA-čkou.

S podporou EÚ a SR sme mohli investovať do zvýšenia energetickej efektívnosti na stredisku Bitúnok (klimatizácia, rekuperácia, vzduchotechnika, zateplenie -čiastočne zvonku i zvnútra, výmena okien, nový odštetinovač ošipovaných, fotovoltaická elektrárňa), do nového traktora Kubota, 15,5 m3 cisterny s diskovou aplikáciou močovky do pôdy, nového teleskopického nakladača. Popri týchto spomenutých investíciách sme schopní priebežne aspoň v nevyhnutnej miere investovať aj do nákupu starších strojov a do opráv budov nad rámec nevyhnutných opráv. Problém evidujeme jedine v nedodaní pohyblivej počítačom riadenej VKZ, ktorú nám firma AST-Ing. Sergej Špak s.r.o. nedodala do dneška, napriek postupnému vyplateniu veľkej časti z obstarávacej ceny. Vyplatenú časť kúpnej ceny už vymáhame prostredníctvom nášho právneho zastúpenia. Spolu nám hodnota obstaraného majetku v roku 2024 stúpla o 481.261,37 EUR na 1.244.869,78 EUR.

<i>Názov obstaraného majetku</i>	<i>Obstarávacia cena v €</i>
Silážny žľab Smižany – rekonštrukcia severnej steny	33.091,55
Automatický posuv hlavnej brány na Tepličke	1.883,00
Autopilot CHCNAV- Kubota	4.105,00
Navigácia Smajayu JY 305 – 5 ks	18.750,00
Škrabka zemiakov ŠKBZ	1.480,00
Coloquick - prístroj na rozmrazovanie mlieka	1.900,00
Lodný kontajner 1 ks	1.900,00
Lodný kontajner 2 ks	2.750,00
Zhrňovač Poettinger	31.000,00
Automatický posuv hlavnej brány Smižany	2.553,63
Automatický posuv brány – zadnej Smižany	1.846,00
Automatický posuv brány – zemiakareň - Smižany	1.811,50
Fiat Ducato (bitúnok)	16.000,00
Brána priemyselná-rolovacia (dielne) 2 ks	14.687,36
Optika – obmedzenie výkonu	3.238,65
Doplnenie – kamerový systém dojareň	838,10
Systém regulácie MaR (el.energia)	7.050,00
Chladiaci box Mäso Smižany	1.970,00
Softvér- Herdmetrix Advance	3.469,00
Odštetinovač ošipovaných Hubert Haas	21.140,00
Respondéry ISO 020 - 420 ks	7.140,00
Obilné silo SO-01	194.816,00
Obilné silo SO-02	194.816,00
Traktorový prives	5.833,33
Klimatizácia prevádzky Bitúnok	13.179,38
Vzduchotechnika - výroba mäsa Bitúnok	39.769,33
Vzduchotechnika – porážkareň Bitúnok	27.654,06
Výparník - Chlad. Box. na výrobky (bitúnok)	2.222,00
Fiat Doblo	4.500,00

<i>Názov obstaraného majetku</i>	<i>Obstarávacia cena v €</i>
Plynový kotol Tigrer s príslušenstvom (bývalé Espresso)	3.317,45
Rekonštrukcia (budova bitúnku)	100.450,02
Doplnenie kamerového systému	625,80
Teleskopický nakladač Manitou MLT 625	82.700,00
Byt- v administratívnej budove Sp. Tomášovce	7112,71
Pohyblivá VKZ (nedodaná!)	184.333,33
Oplotenie hosp. dvora Smížany	6394,5
Aktivované zvieratá Základného stáda	180.725,59
Pozemky	17.815,49
Celková suma obstaraného majetku v EUR	1.244.869,78

12. Stav peňažných prostriedkov, pohľadávok a záväzkov k 31.12.2024

Peňažné prostriedky na bankových účtoch spolu	40.599,- EUR
Peňažné prostriedky a ceniny v pokladnici spolu	7.449,- EUR
Krátkodobé pohľadávky spolu	475.010,- EUR
Záväzky vrátane rezerv spolu	2.418.926,- EUR
z toho:	
- krátkodobé záväzky	398.702,- EUR
z toho: - krátkodobé záväzky voči dodávateľom	183.068,- EUR
- krátkodobé bankové úvery	845.434,- EUR
- krátkodobé finančné výpomoci	0,- EUR
- dlhodobé záväzky	201.011,- EUR
- krátkodobé rezervy súčet	83.249,- EUR
- bankové úvery dlhodobé	882.631,- EUR

II. Predpokladaný budúci vývoj činnosti družstva na rok 2025

Sme uprostred programovacieho obdobia PRV SR 2023-2027, v ktorom sa veľký dôraz kladie na ekologizáciu výroby a tzv. ozeleňovanie a aj napriek ústupkom Európskej komisie štrajkujúcim poľnohospodárom nás možnosť získania priamych podpôr v RV aj v ŽV stojí obrovské úsilie: byrokracia, administrácia týchto podpôr a samozrejme realizácia všetkých príkazov, zákazov a dodržanie najskorších či najneskorších termínov agrotechnických operácií.

Plán družstva na rok 2025, ktorý sa už, z nám známych príčin, realizuje už pol roka sa popri bežnej produkcii všetkých obvykle pestovaných plodín a chovaní hospodárskych zvierat sústreďuje tohto roku na zlepšenie naturálnych a ekonomických výsledkov v chove dojníc s akcentom na zvýšenie produkcie mlieka a tomuto cieľu sa aj podriaďuje. **S ohľadom na dlhodobú stratovosť tohto odvetvia, na nízke výkupné ceny mlieka od Tatranskej mliekarne, s ohľadom na naše vysoké náklady na produkciu mlieka, na problémy so zabezpečením pracovných síl v živočíšnej výrobe a pri manuálnych prácach vôbec a s poukázaním na dlhodobý reálny nezáujem politikov a zachovanie produkcie mlieka na Slovensku výraznejšou finančnou podporou, je krajným riešením aj možnosť ukončenia produkcie surového kravského mlieka v našom družstve. To by sa však dotklo možno aj tretiny zamestnancov nášho družstva a ich rodín (od technikov, cez traktoristov, krmíčov a údržbárov až po dojičky).**

V rámci R V očakávame náročný rok v plánovaní a realizácii poľných prác a ich zosúladení s novelizovanými predpismi, tak aby to nemalo vplyv na vyplatenú výšku podpôr v roku 2025. Akcent kladieme na výrobu

dostatočného množstva vysokokvalitných objemových krmív (senáží a kukuričnej siláže). Plánujeme tak urobiť efektívnejším narábaním s organickými hnojivami, bezorebným a šetrným systémom hospodárenia na ornej pôde, zvýšeným využívaním presného hospodárenia (modernizácia techniky, GPS autopiloty), intenzívnejším využívaním ornej pôdy ale i TTP na pestovanie krmovín, zaradením medziplodín, zvýšením produktivity práce a podobne.

Čo je podstatné z hľadiska ekonomiky výroby RV, aj v roku 2025 budeme musieť robiť rovnako veľa ako v roku 2024, aby sme dostali aspoň rovnakú výšku podpôr ako vlani, nehovoriac, že v záujme ozeleňovania a realizácie eko-schém sme prišli o časť produkčnej ornej pôdy a teda o časť produkcie a tržieb z nej. Popri tom vieme, že výška výkupných cien obilnín a repky z tohtoročnej úrody je zatiaľ na nízkej úrovni, prakticky ako vlani, čo nás vôbec neteší a vidina lepších a spravodlivejších cien je zatiaľ v nedohľadne. Na druhej strane zažívame aj neustály tlak na rast výrobných nákladov. Mnoho z uvedeného spôsobuje tzv. roztváranie nožníc a môže sa podpísať na pokračovaní nízkej rentability úseku RV.

Plán osevu

<i>Plodina</i>	<i>ha</i>	<i>Plánovaná úroda v t/ha 2025</i>
Pšenica	185	4,5
Jačmeň	225	4,5
Ovos	48	2,5
Pohánka jedlá	10	1,5
Repka ozimná	46	3,5
Red'kev olejná	45	1
Vika siata	34	1,5
Ostropestrec mariánsky	36	0,7
Kukurica silážna	147	35
Luľok zemiakový	5	20
Kostravovec	26	0,6
Bôb obyčajný	12	2,5
Ďatelina purpurová	35	1
VRK, Lucerna, ďatelina	158	15
Hrach siaty	34	2,5
Hrach siaty ozimný	54	2,5
Rasca lúčna	30	0,7

Plán úrod vychádza z plánu úseku RV. Ak sa naplní, výškou produkcie sa priblíži roku 2023, čo je aj nutné.

Úsek ŽV z aktuálneho plánovacieho obdobia 2023-2027 profituje viac, nakoľko bola zachovaná väčšina, doteraz poberaných podpôr na hospodárske zvieratá, čo je pozitívne, s vyššími sadzbami na dobytie jednotky toho ktorého druhu hospodárskych zvierat, vrátane nárastu platieb na znevýhodnené oblasti. Plánujeme naďalej pást' mladý dobytok ako aj kravy bez trhovej produkcie mlieka 24 hodín denne v pevných oplôtkoch, a tak využívať všetky, aj menej produkčné TTP.

Našou prioritou je zlepšiť prírastky teliat do 12 mesiacov a ďalej zvyšovať úžitkovosť dojníc tak, aby z decembrových 18,57 litra na dojenú dojniciu a deň, sme sa posunuli k minimálne 27 litrom na dojenú dojniciu a deň, čo môžeme povedať, že sa nám darí, keď v júni 2025 sme dosiahli úžitkovosť 24,26 l/dojniciu/deň a v máj 2025 to bolo 24,61 l/dojniciu/deň . To však zároveň za využitia dostatku vlastných a kvalitných objemových

krmív a pri zníženom nákupe bielkovinových a iných krmív na trhu a teda pri znižovaní nákladov na liter vyprodukovaného a predaného mlieka.

Mlieko plánujeme od 1.1.2026 dodávať cez Mliečne odbytové družstvo Michalovce do mliekarene BEL v Michalovciach, od čoho očakávame lepšie speňaženie mlieka o minimálne 1,5 eurocenta/liter, ako aj možnosť lacnejšieho nákupu vstupov do výroby a taktiež možnosť čerpať dotácie cez odbytové združenie na investície do chovu dojníc.

Rezervy máme v zodpovednom každodennom prístupe k práci a k vykonávaniu jednotlivých pracovných úkonov, vo vysokom počte úhynov teliat a prasiatok do odstavu i po odstave. S pracovníkmi, ktorí si nebudú plniť predpísané pracovné povinnosti sa určite rozlúčime. Na druhej strane pracujeme aj na príchode prvých troch zamestnancov do ŽV z Nepálu.

Stavy hovädzieho dobytku zatiaľ plánujeme ponechať na doterajšej úrovni a stavy ošípaných taktiež.

Uvidíme ako sa bude vyvíjať cena surového kravského mlieka (nakolko, momentálne máme cenu od mliekarene 51,21 centa/liter). Taktiež sa spoliehame, že výkupné ceny dobytku neklesnú a ošípaných a mäsa budú rásť. Aj keď by sa spotrebiteľia nižšími cenami mäsa a mlieka potešili, nám by pri dnešných cenách vstupov do výroby, pokles cien našich produktov ublížil.

TS :

Mechanizáciu plánujeme v roku 2025 zachovať v rovnakom zložení. Rezervy však vidíme v produktivite práce niektorých zamestnancov. Naďalej bude potrebné obetovať množstvo pracovného času na čo najlacnejší nákup náhradných dielov na opravy techniky. Budeme chcieť, ale aj musieť lepšie využívať GPS na našich strojoch aj kvôli vzájomnému vykonávaniu prác medzi družstvom a inými subjektmi a kvôli potrebe tieto uskutočnené práce fakturovať, ale aj pre potreby prípadných kontrol zo strany PPA či ÚKSUP-u. Predpokladám, že sa nám podarí cez výstupy z tohto systému zaviesť aj spravodlivejšie odmeňovanie našich vodičov, pričom však očakávam aj zníženie byrokracie, v podobe vypisovania výkazov práce vodičmi, nakolko výkazy práce nám GPS systém vie generovať aj sám. Doteraz sme mali väčšinou pozitívne skúsenosti s využívaním tohto systému, samozrejme za predpokladu plnej funkčnosti technických súčastí GPS v strojoch.

Bitúnok :

Verím, že sa slovenskí občania už konečne poučia, že len slovenské a regionálne výrobky, aj keď za o niečo vyššiu cenu oproti lacnejším štedro dotovaným zahraničným výrobkom, im garantujú, že kupujú čerstvé a vysokokvalitné potraviny.

Bitúnok a mäsovýroba v Spišských Tomášovciach, naša predajňa v Smižanoch aj v našej jedálni pri závodnej kuchyni v Smižanoch, ako aj prenajatá predajňa v Spišskej Novej Vsi firme pána Jozefa Bobka nám robia dobré meno. Je však potrebné stále šíriť osvetu, nech všetci vedia, že naše výrobky sú z čerstvého mäsa nami chovaných a u nás pravidelné 2x týždenne porazených ošípaných a 1x týždenne porazeného hovädzieho dobytku, bez konzervantov, stabilizátorov, bez lepku, vyrábané podľa vlastných a tradičných receptúr.

Závodná kuchyňa :

Plánujeme zachovať ziskovosť tohto úseku. Naďalej chceme poskytovať tradičnú a chutnú stravu pre vlastných zamestnancov a dôchodcov, ale aj pre iných maloodberateľov či firmy. Žiaľ v nižšej miere funguje objednávanie našich priestorov jedálne a našej stravy na spoločenské akcie – svadby, spoločenské posedenia, oslavy jubileí, ale aj kary. Nevyhneme sa tak potrebe zmodernizovať aspoň priestory jedálne. Prosím, širšie dobrý chýr našej závodnej kuchyne a pomôžme jej aj takto získať ďalších zákazníkov.

Investície :

V rámci investícií priebežne nakupujeme podľa našich finančných možností hlavne nové stroje a techniku, ktoré bezpodmienečne potrebujeme do výroby.

Z doteraz nami podaných žiadostí o nenávratný finančný príspevok od štátu a z EÚ štrukturálnych fondov do 50% z hodnoty plánovanej investície a to projektov zameraných na investície sme v roku 2024 zrealizovali:

1. Projekt na zníženie energetickej náročnosti na bitútku v objeme oprávnených výdavkov 179.002,01 EUR, ktorý je toho času ukončený a nenávratný finančný príspevok v sume 89.501,- EUR nám PPA už aj vyplatila,
2. Projekt na obstaranie traktora do 120 koní, vertikálneho miešacieho krmného voza a menšieho teleskopického manipulátora do ŽV v objeme oprávnených výdavkov 159.591,60 EUR, ktorý je už toho času ukončený a nenávratný finančný príspevok v sume 79.795,8 EUR nám PPA už tiež vyplatila.
3. Starší projekt, ktorým sme realizovali nákup hnojovícovej 15,5 kubikovej cisterny s diskovou aplikáciou hnojovíc do pôdy a traktora Kubota v objeme oprávnených výdavkov 200.000,- EUR je tiež ukončený a nenávratný finančný príspevok 100.000,- EUR nám PPA taktiež vyplatila.

Všetky schválené projekty naše družstvo spolufinancovalo podielom 50% z vlastných či úverových zdrojov. Taktiež je potrebné povedať, že všetky výdavky ponad výšku schváleného projektu, a tie sa stále vyskytnú, znášame a musíme uhradiť na 100% my.

Beží už 3. rok plánovacieho obdobia PRV 2023-2027, ako som už dnes povedal. Napriek tomu doteraz nebola PPA-čkou vyhlásená žiadna výzva s možnosťou získať v rámci investícií v prvovýrobe či spracovaní produktov nenávratný finančný príspevok, grant či dotáciu. S ohľadom na stav a vývoj na našom rezortnom ministerstve a na PPA žiadnu väčšiu výzvu v roku 2025 ani neočakávame.

S ohľadom na stav hospodárskych dvorov, ich oplatenia, vek budov, techniky, vozidiel, strojov a technológií sme nútení a budeme pokračovať v ich obnove aj kúpou použitého majetku, napr. cez leasing alebo inú formu úveru, ale budeme pokračovať aj v nevyhnutných údržbách a opravách striech a budov.

V súvislosti s pravdepodobným prevzatím Blaumontu budeme do tohtoročnej zimy musieť investovať a prebudovať tzv. malý senník aj so zhotovením výbehu na Tepličke na ustajnenie 120 ks hovädzieho dobytká. Nutnú opravu si žiada aj veľká odchovňa mladého dobytká na Tepličke. Taktiež budeme musieť do tejto zimy pripraviť bývalú maštal' teľných plemenníc v Sp. Tomášovciach na ustajnenie približne 100 ks pinzgauského dobytká stiahnutého po pastve z Tepličky.

Uvidíme ako sa budú vyvíjať ceny mlieka a mäsa, po žatve obilia, repky a iných nami dopestovaných tržných plodín a aj podľa toho budeme v budúcnosti môcť zveľaďovať majetok družstva.

Nad'alej budeme spätne odkupovať DPL od členov aj nečlenov družstva. Chceme vykupovať podiely v pozemkoch najmä pod budovami a v hospodárskych dvoroch, ale aj poľnohospodárske a lesné pozemky.

Sme odhodlaní ďalej zachovať naturálnu odmenu a zľavnenú stravu zamestnancom, členom družstva aj našim dôchodcom.

Osobitnou kapitolou blízkej budúcnosti družstva, verím, bude aj nasledujúci strategický a koncepčný zámer.

V októbri roku 2024 sme boli priamo kontaktovaní MvDr. Ľubomírom Semanom, majiteľom podniku Blaumont s.r.o., Markušovce. Našmu družstvu ponúkol možnosť majetkového či kapitálového vstupu do tejto spoločnosti s tým, že prevezmeme hospodárenie Blaumontu, existujúce nájomné zmluvy, výrobky rastlinnej výroby, existujúce zvieratá, väčšinu strojov až na budovy a pozemky pod dvorom v Markušovciach, ktoré si nechá doterajší majiteľ, pán Seman a za tento prevzatý majetok buď zaplatíme dohodnutú kúpnu cenu alebo prevezmeme záväzky firmy Blaumont v rovnakej hodnote.

Blaumont hospodári na 900 ha poľnohospodárskych pozemkov, z ktorých je 300 ha ornej pôdy a 600 ha TTP. Celý podnik hospodári v ekologickom režime za čo dostáva cca 100 EUR/ha vyššie priame platby ako naše družstvo. V rámci podniku musia kvôli povinnému minimálnemu zaťaženiu chovať a chovajú mäsový hovädzí dobytok (do 400 ks) prevažne plemena Limousine pastevným spôsobom so sezónnym ustajnením v hospodárskom dvore s možnosťou úkrytu pred nepriazňou počasia v maštaliach. Na ornej pôde pestujú hlavne bielkovinové krmoviny, strukovinovo-obilné miešanky a obilniny. Hospodária v k.ú. Markušovce, Matejovce nad Hornádom, Vítkovce, Chrasť nad Hornádom, Hincovce, Sp. Hrušov.

Oslovila ma táto ponuka a verím, že všetkých vo vedení a predstavenstve družstva. Po rokoch zmenšovania výmer poľnohospodárskych pozemkov v našom družstve sa aj týmto ponúka možnosť rozšíriť a zväčšiť naše družstvo a využiť úspory z rozsahu.

Po preskúmaní rôznych alternatív prevzatia Blaumontu našim družstvom sa ako jediná najschodnejšia ukázala cesta kapitálového vstupu do spoločnosti Blaumont s.r.o., čím sa družstvo stane materskou firmou Blaumontu a Blaumont dcérskou firmou nášho družstva.

Vstup nášho družstva do Blaumontu by sa kvôli legislatíve uskutočnil postupným odkupom obchodných podielov Blaumontu našim družstvom vo výške 49% teraz v lete 2025, následne ďalších 49% o 6 mesiacov a posledné 2% o ďalších 6 mesiacov. Približne o rok v auguste 2026, tak naše družstvo bude 100% vlastníkom podniku Blaumont, čiže Blaumont bude dcérskou spoločnosťou nášho družstva. Konateľmi Blaumontu do úplného prevzatia budú za naše družstvo predseda a podpredseda, toho času Ing. Uhliar Rudolf, Ing. Bajtoš Ľuboš a MvDr. Seman Ľubomír, s tým, že reálny vplyv na hospodárenie, rozhodovanie, výsledky a prípadné nároky na podiely z týchto výsledkov Blaumontu bude mať už len naše družstvo a pán Seman bude len formálnym spolu konateľom, maximálne do času úplného odkúpenia obchodných podielov družstvom.

Na túto investíciu v celk. sume cca 274.500,- EUR a postupnú kúpu podielov nám poskytne úver VÚB, a.s. Bratislava, pričom 20% z uvedenej sumy, t.j. cca 54.900,- EUR budú predstavovať naše vlastné zdroje.

Na hospodárskom dvore Teplička ustajníme od jesene roku 2025 hovädzí dobytok z Blaumontu, uskladníme všetky objemové krmivá pre tento dobytok a na skladovanie ekologického obilia poskytne družstvo 2 sklady v centrálnom sklade v Smižanoch. Z toho by mali plynúť tržby za prenájom a úspory pre naše družstvo, de facto z lepšieho využitia existujúcich dvorov. Plánujeme najneskôr po skončení tohto plánovacieho obdobia, t.j. po roku 2027 presun ornej pôdy a TTP na Tepličke pod ekologické hospodárenie Blaumontu, čím sa zníži tlak na stropovanie platieb a znižovanie platieb kvôli veľkosti podniku voči družstvu a prakticky tak dostaneme vyššie podpory v prepočte na hektár. Lepšie využitie existujúcich pracovných síl a techniky, oplôtkové pasenie dobytky by tiež mali priniesť efekt v hospodárení. Zaradenie pestovania liečivých rastlín v ekológii, by malo priniesť vyššie podpory. Zapojenie ornej pôdy Blaumontu pod regeneratívne hospodárenie so ziskom kompenzácií za ukladanie uhlíka v pôde zväzíme tiež. Ekonomika oboch firiem by sa tak mala zlepšiť a posunúť do čiernych, čiže lepších čísel, čo prinesie aj zdroje na splácanie úveru na obchodný podiel.

V budúcnosti, ak legislatíva dovolí v jednom podniku prevádzkovať konvenčnú i ekologickú výrobu, plánujeme zlúčenie Blaumontu pod družstvo, fakticky jeho splynutie s družstvom.

Nakoľko sa už dnes jedná o náročný proces, vyžaduje si veľa času Boli a sú v ňom zainteresovaní: vedenie a predstavenstvo nášho družstva, kontrolná komisia družstva, audítor, Všeobecná úverová banka a.s. a naša právnička: JUDr. Bajanová.

Keďže rozhodovanie o základných otázkach koncepcie rozvoja družstva patrí do pôsobnosti členskej schôdze obraciam sa týmto dnes na Vás v mene predstavenstva družstva s návrhom na schválenie tohto strategického a koncepčného zámeru.

Plán na rok 2025

Radi by sme plánovali hospodársky výsledok v podobe zisku. Dosiahnutie aj vyrovnaného výsledku hospodárenia však nebude vôbec jednoduché a bolo by nakoniec úspechom. Veď sa len pozrime čo sa deje okolo:

vojna na Ukrajine, napätá politická a spoločenská situácia na takmer celom svete vrátane našej republiky, makroekonomické vplyvy (ako sú: vysoká cena kapitálu, -teda úroky, výkyvy cien na burzách s energiami a komoditami, rast rozpočtového deficitu ekonomiky Slovenska i rast zadĺženosti Slovenska, nižšie rozpočtové príjmy štátu a rast verejných výdavkov, z toho plynúca otázná výška podpôr, dotácií a štátnej pomoci do agrosektora) ale aj mikroekonomické teda vnútropodnikové vplyvy, kam zase môžeme zaradiť napríklad: produktivitu práce, efektivitu využitia techniky, efektívnosť vynaložených nákladov, tlak na rast miezd, vysoké ceny osív, sadív, hnojív, ochranných chemických prostriedkov, náhradných dielov a podobne, nepredvídateľný vývoj počasia a klimatické zmeny.

Na výšku hospodárskeho výsledku bude teda vplývať aj nasledovné. Priame platby by mali zostať na úrovni roka 2024, dotácie z titulu agresie Ruska voči Ukrajine pre RV, ŽV a na úhradu časti odvodov však v roku 2025 nebudú, čo spôsobí prepad výnosov o 158.000,- EUR. Ak udržíme výšku celkových nákladov na úrovni roka 2024, budeme musieť v produkcii a tržbách poskočiť o 580.000,- EUR. Ak neudržíme výšku celkových nákladov bude musieť produkcia a tržby narásť ešte viac. Pomôcť by mohla aj kompenzácia od Carbonegu za rok 2024 a 2025, ktorej výšky sú však nateraz neisté.

To všetko a mnoho iného bude ovplyvňovať aj v roku 2025 vývoj hospodárenia nášho družstva.

Mnoho z vymenovaných vecí nevieme zmeniť.

Čo však môžeme zmeniť, je naše úsilie. Ak nedôjde k zlepšeniu všetkých našich pracovných aktivít – prác na poli, v maštali, v dielni či kancelárii, potom náš zámer je nespĺniteľný.

Vyzývam nás všetkých, aby sme šetrili a chránili majetok družstva. Nezaujím, lajdáckosť či napríklad krádeže majetku družstva, nám uberá z možnosti zvyšovať napríklad aj mzdy a priznávať zamestnancom či členom ďalšie výhody.

Prosím všetkých, nezakrývajte nepoctivých kolegov a podriadených zamestnancov, ktorí sa obohacujú na Váš úkor!

Všetky opatrenia a rozhodnutia bude predstavenstvo a vedenie naďalej prijímať zodpovedne v prospech družstva a v prospech členov nášho družstva.

Buďme hrdí na naše družstvo a robme mu len dobré meno v našom okolí a na celom Slovensku.

Verím, že spoločným úsilím tieto zámery splníme.

III. Návrh na usporiadanie straty

Z dôvodu záporného HV ani v tomto roku nebudeme vyplácať dividendy.

Predstavenstvo družstva navrhlo usporiadať hospodársky výsledok za rok 2024 (stratu) v sume -421.373,55 EUR nasledovne:

1. úhradou z nedeliteľného fondu zo spätného odkupovania DPL družstvom v sume 421.373,55 EUR

Predstavenstvo družstva navrhlo tejto výročnej členskej schôdzi schváliť zúčtovanie našich ručiteľských vkladov (biele knižky) úrokom vo výške 5% s pripísaním týchto úrokov.

Konečný stav tzv. bielych knižiek k 31.12.2024 je 45277,52 €, z tejto sumy vypočítané úroky sú v hodnote 2263,87 €, ktoré si ako navrhujeme, budú môcť členovia, po zdanení a pripísaní, vybrať v roku 2025 v šekoch družstva.

IV. Udalosti osobitného významu, ktoré nastali po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa

Po 31.12.2024 nastali udalosti osobitného významu. Ako sme už spomenuli na str. 2. a 3. tejto správy:

Využili sme možnosť zapojiť sa do projektu Carboneg "Poľnohospodár", čo sme so zhruba 77% nami užívanej ornej pôdy aj od jari roku 2023 urobili. Ide o náš záväzok k dlhodobej sekvestracii uhlíka v pôde a záväzok firmy Carboneg ako sprostredkovateľa sprostredkovať odborné znalosti ako aj primeranú kompenzáciu vyplácanú nám za dlhodobé ukladanie uhlíka v pôde.

Podľa výsledkov za rok 2024 by naše družstvo mohlo dostať celkovú kompenzáciu od firmy Carboneg Group, s.r.o., od 100 000,- Eur až do 400 000,- EUR, vyplatenú pomerom: 80% po skončení meraného roku a 20% po piatich rokoch regeneratívneho hospodárenia. Na konečné výsledky meraní a určenie výšky kompenzácie sme čakali doteraz a preto sme odkladali uzavretie účtovníctva za rok 2024, keďže sa javí, že výška kompenzácie by mala byť významnou sumou, ktorá hospodársky výsledok za rok 2024 môže ovplyvniť. Žiaľ do dneška presnú sumu výšky kompenzácie nepoznáme a podľa emailových vyjadrení zástupcov spoločnosti Carboneg Group s.r.o. je nateraz známy len výplatný termín kompenzácie za rok 2024 a to do 31.3.2026.

Nakoľko daňové priznanie k dani z príjmov právnických osôb za rok 2024 sme museli podať do 30.6.2025, nemohli sme ďalej odkladať uzavretie účtovníctva za rok 2024 a po dohode s pánom audítorm Ing. Štelbackým, sme do výnosov z kompenzácie za ukladanie uhlíka do pôdy za rok 2024 uviedli 0,00 EUR, čo nám vôbec nepomohlo v zlepšení nepriaznivého hospodárskeho výsledku z rok 2024. Ak nám kompenzácia bude v nasledujúcom období priznaná, čo očakávame, zaúčtujeme ju do výnosov roka 2025.

V. Nadobudnutie vlastných akcií a obchodných podielov podľa § 22 zákona

V roku 2024 družstvo spätne odkúpilo od vlastníkov DPL (DPL = družstevné podielnicke listy) 2446 ks DPL za cenu 8120,72 €. Celkovo družstvo do 31.12.2024 spätne odkúpilo 48060 DPL, ktoré zatiaľ neboli umorené.

VI. Informácie o organizačnej zložke v tuzemsku a v zahraničí

Družstvo v roku 2024 nemalo zriadenú organizačnú zložku v tuzemsku ani v zahraničí.

VII. Osobitná časť výročnej správy podľa § 20 ods. 6 a 7 zákona

Družstvo nemá emitované cenné papiere, ktoré by boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu.

VIII. Náklady na činnosť v oblasti výskumu a vývoja

Družstvo neeviduje takéto náklady za účtovné obdobie roka 2024.

IX. Vplyv na životné prostredie

Družstvo sa v roku 2024 svojou činnosťou aktívne podieľalo na ochrane a tvorbe životného prostredia a to dodržiavaním:

1. podmienok hospodárenia,
2. dobrých poľnohospodárskych a environmentálnych podmienok,
3. zákona o odpadoch v platnom znení,
4. zákona o ochrane prírody a krajiny v platnom znení,
5. zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v platnom znení,
6. zákona o vodách v platnom znení,
7. zákona o ovzduší v platnom znení,
8. iných všeobecne záväzných právnych predpisov týkajúcich sa ochrany a tvorby životného prostredia.

X. Vplyv na zamestnanosť

Družstvo v roku 2024 zamestnávalo 86 zamestnancov v hlavnom pracovnom pomere, čím aktívne prispievalo k rastu zamestnanosti v sektore poľnohospodárskej prvovýroby a spracovania potravín, ale i v národnom hospodárstve SR. (viď 3. stranu tejto správy)

XI. Vplyv pandémie koronavírusu COVID-19

Pandémia koronavírusu COVID-19 nemala v účtovnom období roka 2024 vplyv na hospodárenie družstva. Nákup a použitie dezinfekčných prostriedkov boli na bežnej úrovni, nezaznamenali sme vplyv pandémie na vývoj tržieb z predaja surového kravského mlieka, mäsa, mäsových výrobkov, obilia, zemiakov, z poskytovania reštauračných tržieb závodnou kuchynou. Neevidujeme náklady spojené s testovaním zamestnancov v sume, s nákupom testov na testovanie ani s úhradou pandemickej PN.

XII. Záver

Vážení družstevníci a družstevníčky, dnes máme už vyše polovicu z roku 2025 za sebou. Čelíme nie priaznivému vývoju počasia, keď po na sneh a zrážky skúpej zime aktuálne hlavne jariny opäť trpia vlhovým deficitom. Veríme, že nám skoro výdatne zaprší, pretože od úrod v rastlinnej výrobe závisí živočíšna výroba a ďalší vývoj ekonomickej situácie celého družstva. Dúfame, že nám do 31.3.2026 spoločnosť Carboneg vyplatí zaslúžené kompenzácie za ukladanie uhlíka v pôde, čo by nám finančne veľmi pomohlo. V roku 2025 sme vystavení novým výzvam, zvýšeným aj novým daniam (dane z nehnuteľností, daň. licencia, transakčná dňa) a novým nákladom vyplývajúcim z konsolidácie verejných financií v Slovenskej republike, pričom podpory a dotácie budú nižšie a jediné, čo môžeme my do istej miery ovplyvniť sú produktivita práce a kapitálu, produkcia a tržby za naše výrobky a služby, ktoré ak nezvýšime, tak

ekonomicky skončíme podobne ako v roku 2024.

Na záver výročnej správy za rok 2024 mi dovoľte poďakovať všetkým členom predstavenstva, vedenia, kontrolnej komisie, zamestnancom, dohodárom a Vám členom družstva za dôveru a spoluprácu v roku 2024.

Ďakujem aj všetkým pomáhajúcim dôchodcom za brigádnicú pomoc pri nami vykonávaných prácach.

Chcem poďakovať za spoluprácu v roku 2024: starostom našich obcí, všetkým obchodným partnerom, SPPK, MPaRV SR a všetkým organizáciám i jednotlivcom.

Ďakujem za pozornosť !